

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-C5.10-R	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Rehabilitacja
	angielskim	Rehabilitation

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Specjalność*	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Collegium Medicum
1.7. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	dr hab. Marek Żak prof. UJK prof. dr hab. Ireneusz Kotela dr hab. Jacek Wilczyński prof. UJK dr n.med. Marek Grabski dr n. med. Beata Szczepanowska-Wołowiec dr n.med. Anna Opuchlik dr n.med. Anna Włoch lek. med. Anna Wójcik-Bielecka lek.med. Magdalena Koba lek.med. Grażyna Ściegienna-Zdeb dr n.med Marta Mierzwa-Molenda
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. Marek Żak prof. UJK
1.9. Kontakt	mkzak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki kliniczne niezabiegowe
2.2. Język wykładowy	Polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	7
2.4. Wymagania wstępne*	Wymagania wstępne dotyczą znajomości anatomii prawidłowej, elementów biomechaniki, fizjologii i diagnostyki obrazowej. W szczególności dotyczą budowy i funkcji układu nerwowego, układu kostno-stawowego, mięśniowo- więzadłowo- powięziowego, nerwowego, i krążeniowo-oddechowego. Ponadto obejmują podstawy neurologii, pediatrii, ortopedii, kardiologii, laryngologii, reumatologii, ginekologii geriatry i psychiatrii. A także symptomatologię z obszaru neurologii, pediatrii, ortopedii, kardiologii, laryngologii, reumatologii, ginekologii, otolaryngologii, geriatry i psychiatrii.

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład – 15h, ćwiczenia- 15h, ćwp 20 h
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK, ćwiczenia w pracowniach WLiNoZ, Oddziały rehabilitacji, Szpitale, Kliniki.
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Warunkiem zaliczenia przedmiotu Rehabilitacja jest aktywny udział w zajęciach, zdanie kolokwium na koniec ćwiczeń i egzaminu końcowego. Dodatkowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przeprowadzenie badań empirycznych z zastosowaniem standaryzowanych metod pomiaru oraz analiza i interpretacja uzyskanych wyników. Do zaliczenia całego przedmiotu wymagane jest wcześniejsze uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń, aktywne uczestnictwo na zajęciach praktycznych i teoretycznych, pozytywna ocena na zajęciach zaliczeniowych.
3.4. Metody dydaktyczne	Metody audiowizualne wykładu i prelekcji, metoda pokazu – omówienie i demonstracja ćwiczeń, metoda zadaniowa – wykonywanie przez studentów badania pacjenta oraz ćwiczeń usprawniających, dyskusja na temat zagadnień związanych z umiejętnością diagnozy pacjenta dla potrzeb rehabilitacji, programowanie tego procesu z uwzględnieniem wszystkich aspektów dotyczących rodzaju schorzenia.

3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Śliwiński Z, Sieroń A. (red): Wielka Fizjoterapia tom 1 – wydanie 2 poszerzone i uaktualnione Edra Urban & Partner 2022. Kwolek A. (red): Rehabilitacja medyczna tom 1. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017;
	uzupełniająca	Broczek K., Dubiański R. - „Onkologia geriatryczna w praktyce”, Warszawa, 2022, Woźniewski M. Fizjoterapia w onkologii, PZWL, 2020, Szrajber B, Maciąg-Tymecka I. Programowanie rehabilitacji w oparciu o profil funkcjonowania klasyfikacji ICF. PZWL, Warszawa 2018; Kasprzak W, Mańkowska A. Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej PZWL, Warszawa 2020. Gulting O., Miller A, Zoltzen H. Red. Pol. Doś J. Limfologia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017. Opara J. Neurorehabilitacja. Elamed, Katowice 2018;. Baumgartner U., Khun A., Möbs G., Tanzberger R. - „Dno miednicy Fizjologia, patologia, diagnostyka i leczenie”, Edra Urban & Partner, Wrocław 2020.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) Zapoznanie studenta kierunku lekarskiego z pojęciami z zakresu diagnostyki rehabilitacyjnej oraz programowania procesu rehabilitacji. Praktyczne wykorzystanie wiedzy z zakresu diagnostyki i programowania rehabilitacji w różnych schorzeniach i dysfunkcjach aparatu ruchu. Praktyczna nauka kompleksowej rehabilitacji w warunkach ośrodka rehabilitacji.</p>
<p>a. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>Wykład (15 godzin):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rehabilitacja i fizjoterapia – podstawowe pojęcia i definicje. Metody diagnostyczne i terapeutyczne w rehabilitacji medycznej (kinezyterapia, fizykoterapia, terapia zajęciowa). Metody specjalne stosowane w rehabilitacji (3godziny). 2. Cele i zadania rehabilitacji medycznej i jej miejsce w systemie opieki zdrowotnej. Polski model rehabilitacji medycznej. Rehabilitacja medyczna zorientowana na pacjenta. Rola lekarza specjalisty w rehabilitacji medycznej. Niepełnosprawność i proces rehabilitacji medycznej. Anatomiczne i neurofizjologiczne podstawy rehabilitacji. Neuroplastyczność i neurogeneza OUN podstawą rehabilitacji medycznej. Charakterystyka metod neurorehabilitacji opartych na plastyczności mózgu (3godziny). 3. Proces homeostazy, homeodynamiki, metabolizm, regeneracja, kompensacja i adaptacja a program rehabilitacji medycznej. Mechanizmy oddziaływania bodźców fizjoterapeutycznych (rodzaje bodźców, odczyn, tolerancja tkanek). Reguła Schulz-Armdta (3godziny). 4. Zastosowanie czynników fizykalnych w usprawnianiu leczniczym, rodzaje energii, jej dawkowanie i zmiany wywołane jej działaniem. Charakterystyka wysiłków fizycznych w rehabilitacji. Fizjologia i patologia wysiłku fizycznego. (3godziny). 5. Znaczenie diagnostyki w procesie rehabilitacji medycznej – zagadnienia wybrane. Rehabilitacja medyczna oparta na dowodach. (3godziny). <p>Ćwiczenia (15 godzin):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe podstawą diagnostyki w rehabilitacji medycznej. Badanie neurologiczne. Badanie i ocena funkcjonalna układu krążenia. Badanie i ocena funkcjonalna układu oddechowego. Ocena kliniczna i funkcjonalna układu ruchu. Diagnoza neuropsychologiczna. Metody klinimetryczne. Metodologia badań klinicznych. Ocena skuteczności leków. Wykorzystanie w diagnostyce aparatury współpracującej z komputerem i rejestracja wyników badań. Ogólne zasady programowania rehabilitacji medycznej. Ocena funkcjonalna poszczególnych układów. (3godziny). 2. Dobór metod diagnostycznych w rehabilitacji medycznej. Diagnostyka ogólna i różnicowa dla potrzeb rehabilitacji medycznej. Badanie podmiotowe i przedmiotowe podstawą diagnostyki w rehabilitacji medycznej. Proste metody pomiarów i ich znaczenie w rehabilitacji medycznej. Rodzaje badań dodatkowych i ich znaczenie w rehabilitacji medycznej. Ocena sprawności ogólnej i jej znaczenie w rehabilitacji medycznej. Ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów. Metody badania wydolności i ich znaczenie w rehabilitacji medycznej. Metody terapeutyczne w rehabilitacji medycznej. Programowanie optymalnego postępowania rehabilitacyjnego w korelacji z wynikami badania przedmiotowego. Wskazania i przeciwwskazania do rehabilitacji. Rodzaj, stopień ciężkości i okres schorzenia oraz stan aktualny osoby poddawanej leczeniu, jako baza wyjściowa dla tworzenia programu rehabilitacji medycznej (3godziny). 3. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji pacjentów z chorobami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Zasady postępowania rehabilitacyjnego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem mięśni. Metody leczenia spastyczności i sztywności mięśni. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w wieku rozwojowym. Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami modulacji sensorycznej. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji dzieci opóźnionych neurorozwojowo. Rehabilitacja skolioz i wad postawy u dzieci. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji ortopedycznej. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji chorób reumatycznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w chorobach układu krążeniowo-oddechowego (3godziny). 4. Podstawy kliniczne i zasady fizjoterapii w chorobach naczyń obwodowych oraz w wybranych chorobach metabolicznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w geriatric. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w psychiatrii. Rehabilitacja sztuką i przez sztukę. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w specjalnościach zabiegowych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji onkologicznej (3godziny). 5. Prognoza jako baza wyjściowa dla tworzenia programu rehabilitacji medycznej. Prakseologiczne etapy oraz

cele i ich hierarchia w programie rehabilitacji medycznej. Ogólne schematy programowania rehabilitacji medycznej. Konstruowanie indywidualnych programów rehabilitacji medycznej. Program optymalny i program minimalny w procesie rehabilitacji medycznej. Kompleksowość procesu rehabilitacji medycznej. Wyniki badań naukowych jako podstawowe kryterium wyboru optymalnych rozwiązań i źródło postępów rehabilitacji medycznej. Negatywne skutki niewłaściwie zaprogramowanej rehabilitacji medycznej (3godziny).

Ćwiczenia praktyczne (20 godzin)

1. Praktyczne przeprowadzanie diagnostyki ogólnej i różnicowej dla potrzeb rehabilitacji medycznej. Praktyczne stosowanie wybranych metod fizykoterapii i kinezyterapii. Poznanie metod neurorehabilitacji opartych na plastyczności mózgu (4godziny).
2. Podstawy rehabilitacji pacjentów z chorobami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Zasady postępowania rehabilitacyjnego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem mięśni. Metody leczenia spastyczności i sztywności mięśni. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w wieku rozwojowym. Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami modulacji sensorycznej. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji dzieci opóźnionych neurorozwojowo. Rehabilitacja skolioz i wad postawy u dzieci. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji ortopedycznej. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji chorób reumatycznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w chorobach układu krążeniowo-oddechowego (4godziny).
3. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji onkologicznej (4godziny). Wywiad lekarski, ocena fizykalna z uwzględnieniem badania neurologicznego i ortopedycznego. Proces ustalania indywidualnego programu usprawniania pacjenta w różnych jednostkach chorobowych, z uwzględnieniem wskazań i p/wskazań. Pacjent onkologiczny, a usprawnianie ruchowe i zabiegi fizykalne. Zaopatrzenie ortopedyczne – rodzaje, refundacja NFZ i zalecenia do stosowania. Dostępne formy rehabilitacji. Orzecznictwo osób niepełnosprawnych- prewencja rentowa ZUS. Rehabilitacja uzdrowskowa, turnusy rehabilitacyjne. Terapia zajęciowa. Skutki uboczne u chorych leczonych chirurgicznie i systemowo z powodu nowotworów złośliwych – metody fizjoterapii. Leczenie zachowawcze zaburzeń funkcji układu limfatycznego – zaopatrzenie w wyroby uciskowe (kompresjoterapia). Fizjoterapia w terminalnym okresie choroby nowotworowej.
4. Prognoza jako baza wyjściowa dla tworzenia programu rehabilitacji medycznej. Prakseologiczne etapy oraz cele i ich hierarchia w programie rehabilitacji medycznej. Ogólne schematy programowania rehabilitacji medycznej. Konstruowanie indywidualnych programów rehabilitacji medycznej. Program optymalny i program minimalny w procesie rehabilitacji medycznej. Kompleksowość procesu rehabilitacji medycznej. Wyniki badań naukowych jako podstawowe kryterium wyboru optymalnych rozwiązań i źródło postępów rehabilitacji medycznej (4godziny).
5. Negatywne skutki niewłaściwie zaprogramowanej rehabilitacji medycznej Konieczność zmiany programu rehabilitacji medycznej. Kontrola uzyskiwanych wyników, jako podstawa weryfikacji i modyfikacji programu rehabilitacji medycznej. Niepowodzenia dotychczasowej rehabilitacji, jako podstawa weryfikacji i modyfikacji programu rehabilitacji medycznej. Najczęstsze błędy popełniane przy programowaniu rehabilitacji medycznej (4godziny).

5.1. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY:		
W01	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	E.W1.
W02	zna i rozumie pojęcie niepełnosprawności	E.W30.
W03	zna rolę i metody stosowane w rehabilitacji medycznej	E.W31.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	E.U3.
U02	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	E.U7.
U03	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci	E.U12.
U04	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta	E.U13.
U05	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia	E.U14.
U06	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	E.U16.
U07	przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	E.U17.
U08	kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego	E.U20.
U09	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi	E.U21.
U10	dokonuje oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego	E.U22.
U11	proponuje program rehabilitacji w najczęstszych chorobach	E.U23.
4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia		
Efekty	Sposób weryfikacji (+/-)	

przedmiotowe (symbol)	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01	+	+		+	+			+			+				+				+		
W02	+	+		+	+			+			+				+				+		
W03	+	+		+	+			+			+				+				+		
U01	+	+		+	+			+			+				+				+		
U02	+	+		+	+			+			+				+				+		
U03	+	+		+	+			+			+				+				+		
U04	+	+		+	+			+			+				+				+		
U05	+	+		+	+			+			+				+				+		
U06	+	+		+	+			+			+				+				+		
U07	+	+		+	+			+			+				+				+		
U08	+	+		+	+			+			+				+				+		
U09	+	+		+	+			+			+				+				+		
U10	+	+		+	+			+			+				+				+		
U11	+	+		+	+			+			+				+				+		

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	od 51% (11pkt-12pkt)
	3,5	od 62,5% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 75%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 82,5%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 90%(18pkt-20pkt)
ćwiczenia (C)*	3	od 51% (11pkt-12pkt)
	3,5	od 62,5% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 75%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 82,5%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 90%(18pkt-20pkt)
Ćwiczenia praktyczne	3	od 51 % (11pkt-12pkt)
	3,5	od 62,5% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 75%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 82,5%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 90%(18pkt-20pkt)

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	50	
Udział w wykładach*	15	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	30	
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (jakie?)*		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	30	
Przygotowanie do wykładu*	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	10	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*	15	
Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		

ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	70	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)